

Oświadczenie Ministra Sprawiedliwości

o stanie kontroli zarządczej

za rok 2013

Dział I

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale administracji rządowej sprawiedliwość

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Przekazane w trybie § 118 pkt 12 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 24 marca 2010 r. Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz. U. Nr 49, poz. 296, z późn. zm.) oświadczenie Prokuratora Generalnego o stanie kontroli zarządczej w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury za 2013 r. stanowi załącznik do niniejszego oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:

– oświadczenia Prokuratora Generalnego o stanie kontroli zarządczej w powszechnych

- jednostkach organizacyjnych prokuratury,
- oświadczeń Prezesów i Dyrektorów Sądów Apelacyjnych o stanie kontroli zarządczej w sądach z obszarów ich apelacji,
 - oświadczenia Dyrektora Generalnego Służby Więziennej o stanie kontroli zarządczej w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej,
 - oświadczenia Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji o stanie kontroli zarządczej w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich,
 - oświadczenia Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sprawiedliwości o stanie kontroli zarządczej w Ministerstwie Sprawiedliwości,
 - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury,
 - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. Jana Sehna w Krakowie,
 - oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Dyrektora Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, dnia 2014-04-23

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Marcel Biernacki

.....
Marcel Biernacki

Dział II

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Główne zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w sądach powszechnych dotyczą:

1. niewystarczającej efektywności procesu zarządzania ryzykiem oraz braku pełnej integralności procesu identyfikacji ryzyka z procesem planowania oraz oceny ryzyka,
2. braku skutecznego monitoringu realizacji celów i zadań,
3. niskiej świadomości pracowników na temat kontroli zarządczej i zarządzania ryzykiem,
4. braku aktualizacji Polityk, Regulaminów i procedur wewnętrznych regulujących niektóre obszary działalności jednostek,
5. braków w udokumentowaniu procesu zarządzania ryzykiem,
6. braków formalnie wprowadzonych kodeksów etycznych pracowników jednostek,
7. niewystarczającej efektywności komunikacji wewnętrznej,
8. stwierdzonych podczas kontroli wewnętrznych naruszeń obowiązujących przepisów prawa i procedur wewnętrznych.

W oświadczeniach sądów powszechnych pojawia się również wskazanie na konieczność wprowadzenia usprawnień w Polityce Bezpieczeństwa Informacji oraz potrzebę wzmocnienia zabezpieczeń systemów informatycznych.

Główne zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w **Ministerstwie Sprawiedliwości** dotyczą:

1. w obszarze komunikacji wewnętrznej – stwierdzono występowanie niedoskonałych mechanizmów przekazywania informacji, w ramach komunikacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi,
2. w obszarze zarządzania kompetencjami – występuje potrzeba doskonalenia mechanizmu rozwoju kompetencji pracowników poprzez odpowiednio dobrane, do rodzaju wykonywanych zadań szkolenia. Konsekwencji w stosowaniu wymagają procedury oraz sposób opracowywania opisów stanowisk pracy.
3. w ramach obszaru zarządzania wiedzą – poprawy wymaga dostępność aktualnych wytycznych, procedur i wzorów określających zasady postępowania.
4. w ramach zarządzania projektowego wskazuje się potrzebę nasilenia koordynacji działań w zakresie projektowanych rozwiązań legislacyjnych i informatycznych. Zidentyfikowano również konieczność ciągłego doskonalenia komunikacji w ramach projektów realizujących wspólny cel, a także rozwijania umiejętności analitycznych, które pozwolą precyzyjnie określić skutki podejmowanych działań projektowych i zarządzać ryzykiem w sposób, który umożliwi realizację projektu w optymalnych ramach czasowych. W ramach zastrzeżeń zidentyfikowano niespójności pomiędzy planowaniem rocznym i projektowym, występowanie ryzyk niedoszacowania kosztów systemów informatycznych oraz identyfikacji niezaplanowanych kosztów w trakcie eksploatacji systemów.

Główne zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w **Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, Instytucie Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehna w Krakowie, Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, oraz Zakładach Poprawczych i Schroniskach dla Nieletnich** (na podstawie oświadczenia Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji) dotyczą:

1. niezakończonego w niektórych jednostkach wdrażania procedury zarządzania ryzykiem,
2. nieprzeprowadzenia w niektórych jednostkach samooceny kontroli zarządczej,
3. braku powiązania celów ogólnych jednostki z celami szczegółowymi komórek,
4. niskiej świadomości pracowników co do zabezpieczenia dostępu do zasobów materialnych, finansowych i informatycznych,
5. niedostatecznej komunikacji wewnętrznej - między komórkami organizacyjnymi oraz przepływu

- informacji pomiędzy pracownikami tej samej komórki,
6. niedostatecznego monitorowania systemu kontroli zarządczej w zakresie poziomu akceptacji ryzyk,
 7. niewystarczającej ilości szkoleń oraz ich nieprawidłowego doboru,
 8. prawidłowości sporządzania planów oraz poprawności składanych oświadczeń i sprawozdań,
 9. stopnia upowszechniania wykonywania samooceny oraz analizy ryzyka przy realizowaniu celów,
 10. przedłużania okresu realizacji opracowań badawczo – naukowych poza termin przewidziany w planie badań Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2014:

Główne działania zaplanowane na poziomie działu administracji rządowej sprawiedliwość to przede wszystkim:

1. wydanie oraz wdrożenie nowego Komunikatu Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych wytycznych kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej sprawiedliwość,
2. wdrożenie formalnego systemu wyznaczania najważniejszych celów i zadań w dziale realizowanego w sposób kaskadowy od szczebla Ministra, poprzez poszczególne szczeble struktury organizacyjnej działu (z uwzględnieniem niezależności Prokuratury Generalnej),
3. stworzenie formalnego systemu kwartalnego monitorowania stanu realizowanych celów i zadań z planu działalności dla działu administracji rządowej sprawiedliwość,
4. wprowadzenie kwartalnego raportowania z zarządzania ryzykiem w odniesieniu do zaplanowanych do realizacji najważniejszych celów z planu działalności Ministra Sprawiedliwości dla działu administracji rządowej sprawiedliwość.

Główne działania zaplanowane przez sądy powszechne to przede wszystkim:

1. zakończenie wdrażania sprawnie funkcjonującego systemu kontroli zarządczej zakładającego pełną integralności procesu identyfikacji ryzyka z procesem planowania oraz zarządzania ryzykiem i monitorowania stopnia realizacji celów.
2. badanie poziomu satysfakcji Interesantów,
3. kierowanie pracowników i urzędników na szkolenia w zakresie kontroli zarządczej i/lub ich organizowanie w oparciu o zidentyfikowane potrzeby i w ramach posiadanych środków,
4. bieżąca aktualizacja Polityk, Regulaminów i procedur wewnętrznych regulujących niektóre obszary działalności jednostek, w tym również funkcjonowania kontroli zarządczej,
5. opracowanie i wdrożenie formalnych zasad etycznego postępowania (Kodeksów etycznych),
6. wdrożenie rozwiązań poprawiających przepływ informacji i dokumentów w ramach jednostki i pomiędzy jednostkami sądownictwa,

Najważniejsze działania zaplanowane do podjęcia w pozostałych jednostkach, tj. w **Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, Instytucie Ekspertyz Sądowych im. Jana Sehna w Krakowie, Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, oraz Zakładach Poprawczych i Schroniskach dla Nieletnich** (na podstawie oświadczenia Dyrektora Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji) to, m.in.:

1. zakończenie wdrażania procedury zarządzania ryzykiem,
2. przeprowadzenie samooceny kontroli zarządczej,
3. powiązanie celów szczegółowych z celami ogólnymi oraz monitorowanie wykonania celów z planu działalności,
4. ocena ryzyka, ustalenie progów akceptowalnego ryzyka oraz podejmowanie działań w celu ich ograniczenia,
5. wprowadzenie Regulaminu zlecenia przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości prac naukowo-

- badawczych osobom nie będącym pracownikami Instytutu,
6. skrócenie okresu formułowania przedmiotu, zakresu i metodologii badań przyjętych do realizacji na rok następny, wcześniejsze rozpoczynanie planowania przedmiotu badań.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

Najistotniejszymi działaniami, które zostały zaplanowane przez **sądy powszechne** na rok 2013 były:

1. przeprowadzenie identyfikacji i analizy ryzyka, wytyczenie obszarów ryzyk oraz stworzenie rejestru ryzyk występujących w sądzie, opracowanie wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej,
2. przeprowadzenie szkolenia wśród kierowników poszczególnych komórek sądów,
3. aktualizacja procedur wewnętrznych składających się na system zarządzania ryzykiem,
4. wdrażanie systemu komputerowego wspomagającego zarządzanie ryzykiem,
5. wdrożenie Polityki Bezpieczeństwa Informacji,
6. formalne wprowadzenie zasad etycznego działania urzędników – Kodeks etyki urzędników i innych pracowników sądu.

Najistotniejszymi działaniami, które zostały zaplanowane przez **pozostałe jednostki w dziale administracji rządowej** na rok 2013 były:

1. wprowadzenie procedur usprawniających funkcjonowanie kontroli zarządczej, częściowe wdrożenia procedur zarządzania ryzykiem,
2. Uszczegółowienie formalnego procesu zarządzania ryzykiem w tym uaktualnienie procedur dotyczących kontroli zarządczej,
3. wyznaczenie Zespołów ds. Zarządzania Ryzykiem.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

W 2013 r. w części jednostek w dziale podjęte zostały również inne działania mające na celu usprawnienia funkcjonowania kontroli zarządczej, w tym m.in.:

- monitorowanie obciążenia sędziów referendarzy, asystentów i urzędników w sądach powszechnych,
- dokonanie poprawy skuteczności wewnętrznego systemu obiegu informacji,
- wprowadzenie Regulaminu zlecenia przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości prac naukowo-badawczych osobom nie będącym pracownikami Instytutu,
- w porozumieniu z Sekretarzem Stanu nadzorującym działalność Instytutu, ustalono zasady przekazywania zgłoszeń tematów do planu zadań,
- przeprowadzenie szkolenia w zakresie kontroli zarządczej w czasie narady nadzorczej z Dyrektorami Zakładów Poprawczych i Schronisk dla Nieletnich.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.